

Етика III разреди

Предметни професор: Весна Гаврић

Е-маил: gavric.vesna@outlook.com

Ученици који долазе на час: 12.2.2021. – III1 – претчас – клуб ученика

19.2.2021. - III8 – претчас – клуб ученика

19.2.2021. - III5- четврти час – клуб ученика

АЛКОХОЛИЗАМ

Алкохолизам је психички поремећај који доводи до бројних патолошких процеса и долази до промјене начина на који мозак функционише. Кад попијемо пиће, оно долази у желудац и преко слузокоже желуца улази у крвоток. Крв га преноси кроз организам у све органе и дијелове тијела. Из свега овога јасно је да дуготрајна конзумација алкохола изазива бројна оштећења унутар читавог организма као нпр.:

- оштећење живчаног система: одумирање можданих станица у кори мозга те посљедично морално, умно пропадање, промјена особности, некритичност, заборављивост;
- оштећење малог мозга: сметње равнотеже и дрхтања прстију;
- Оштећење периферних живаца (несигуран ход, парализа);
- Алкохолна епилепсија;
- Каријес, парадентозу;
- Оштећење срчано-жилног система;
- Оштећење пробавног система;
- Психичке поремећаје (промјене расположења, депресија, делириум тременс – психомоторни немир, страх, потпуна дезоријентација у времену и простору те карактеристичне халуцинације ситних животињица или инсеката, патолошка љубомора и друго).

Ставови према алкохолу формирају се већ у дјетињству и раној адолесценцији и то врло често по моделу идентификације с најближима. Алкохолизам као такав породична је болест. Нажалост код нас вијековима се гради позитиван однос према конзумацији алкохола и толерантан однос спрам „неупадљивих алкохоличара“ тзв. функционалних алкохоличара (људи који радно и обитељски сасвим задовољавајуће функционишу и које околина не перципира као алкохоличаре већ као људе који си воле попиту).

Шта је толико привлачно у алкохолу?

Алкохол утјече на начин да „руши“ унутарње кочнице и у малим количинама, (0,2-0,3 промила) ствара осјећај опуштености, губитак срамежљивости. Такво психичко стање потиче дружељубивост и олакшава блискост с другим људима. Исто тако алкохол ослобађа од осјећаја умора, исцрпљености, досаде те доводи особу у угодна емоционална стања. Повећањем промила, до одређене границе, еуфорија расте и ствара осјећај свемоћи и слободе као и осјећај да се све може постићи с лакоћом. Опијена особа врло брзо прихваћа уљепшану и идеализирану слику самога себе. Ко то једном доживи након отржењења и ружног суочавања с реалитетом има потребу поновити исти осјећај лажне свемоћи. Жудња да се осјети учинак налик првотном све је већа. Као и код сваке друге овисности, тако и у случају алкохола толеранција брзо расте и потребне су све веће количине за исти учинак. С друге стране жељено је дјеловање алкохола све краће и све мање налик првотном. Пијанство „ослобађа“ особу од властитих обавеза и одговорности, „ослобађа“ идентитет од друштвених улога тако да читава околина испашта како би алкохоличару накратко било лијепо. У фази пренапијања једино што се алкохолом постиже јесу емоционална празнина и тупост. Током оваквог стања алкохоличар је у потпуности незаинтересиран за све што се око њега збива.

Како препознати је ли особа овисна о алкохолу?

Кажемо да је особа овисна о алкохолу када се уочава појава сљедећих симптома:

- несавладива жудња за конзумирањем алкохолног пића;
- губитак контроле тј. немогућност престанка конзумирања алкохола кад се једном започне (алкохоличар не може попиту чашу пића и стати, већ се наставља опијати);
- пораст толеранције тј. потреба за све већом количином алкохола како би се постигао исти учинак;
- занемаривање свакодневних обавеза, обитељи, пријатеља и посла;
- знакови физичке овисности (апстиненцијске кризе) код престанка пијења-дрхтање руку, знојење, мучнина итд;
- наставак конзумирања алкохола унаточ спознаји колико је то штетно.

Млади и алкохол

За разлику од одраслих, млади пију рјеђе, али готово увијек с намјером да се напију. Њихов свјетоназор не препознаје објективне ризике, а у алкохолу виде могућност која им доноси опуштеност и потиче спонтаност. С обзиром да је немогуће потпуно предвиђети како алкохол утиче на ум и тијело, његова конзумација посебно је ризична за тинејџере којима недостају вјештине просуђивања и суочавања са стресом везаног уз конзумацију алкохола. Важно је знати да код тинејџера не говоримо о алкохолизму, већ о злоупотреби алкохола и ризицима раног опијења. Дугорочне посљедице злоупотребе алкохола у тинејџерској доби веома су разорне будући је то доб интензивног раста и развоја. Посебна опасност лежи у томе што је ово период интензивног развоја чеоног режња мозга. Чеони режањ задужен је за планирање, расуђивање, рјешавање проблема,

препознавање и управљање емоцијама и социјалним вјештинама. Мозак тинејдера не само што није ни близу зрелости, већ сива и бијела маса пролазе кроз велике структуралне промјене дуго након пубертета. Стога конзумација алкохола тијеком овог осјетљивог раздобља развоја моздане коре оставља трајне и тешке посљедице у функционирању особе у будућности. Уз дугорочне посљедице конзумације алкохола постоје и многе краткорочне као што су: промјена расположења – алкохол је депресор средишњег живчаног система и као такав ствара осјећај отупјелости и безвољности, немиран сан, тровање алкохолом с опасним посљедицама, лошији успјех у школи, дисторзирана (искривљена) перцепција и координација, неадекватна процјена која може довести до незгода, проблема са законом и осталих облика ризичног понашања (нпр. нежељена трудноћа, конзумација осталих опојних средстава, саобраћајни прекршаји и несреће).